

20086 - DRET MERCANTIL III

INSTRUMENTS JURÍDICS DEL TRÀFIC MERCANTIL.

LLIÇÓ 1: El contracte mercantil en general.

I. Obligacions mercantils. Generalitats. La unificació del Dret d'obligacions.- Règim especial de les obligacions mercantils. La productivitat d'interessos.- Especialitats en quant al temps de compliment.- La solidaritat.- Prescripció de les obligacions mercantils.

II. Els contractes mercantils.- Contractes civils i mercantils. La categoria dels contractes d'empresa.- Especialitats més notables dels contractes mercantils.- La forma, la prova i la interpretació en els contractes mercantils.

III. La contractació mercantil moderna.- El desenvolupament de les noves figures contractuals.- La crisi de l'autonomia de la voluntat. Les condicions generals de la contractació.- El comerç minorista.

LLIÇÓ 2: El contracte de compravenda.

I. El contracte de compravenda mercantil. Antecedents i evolució. Gènesi de les principals especialitats mercantils.- La unificació internacional de las normes reguladores de la compravenda. - La compravenda mercantil en el nostre Dret. Estudis de las notes que defineixen el seu caràcter mercantil.

II. Elements de contracte.- El consentiment. Particularitats més notables. La clàusula "salvo confirmación". Venda amb reserva d'aprovació i venda assaig o prova. Venda sobre mostres. L'objecte.- El preu.- Particularitats en ordre a la seva determinació.

III. Contingut del contracte. Obligacions fonamentals. - L'obligació de lliurament i sanejament. El pagament del preu i el deure de rebre la cosa. - La transferència del risc, significat i principis reguladors. - Extinció del contracte.

IV. El Conveni de Viena sobre la compravenda internacional de mercaderies.

LLIÇÓ 3: Compravendes especials i contractes afins a la compravenda.

I. Compravendes especials.- Compravenda en botiga o magatzem.- Compravenda en fira o mercat.- Compravenda realitzada fora de l'establiment

mercantil.- Vendes de places a plaça.- Especial referència als incoterms.- Venda com exclusiva.

II. La venda a terminis i la seva financiació.- Disciplina legal.- Forma de contracte.- Protecció al comprador.- Garanties a favor del venedor i les empreses de financiació.- El Registre de vendes a terminis.- El crèdit al consum.

III. El contracte estimatori. Naturalesa jurídica.- L'atribució del poder de disposició. El preu. El terme. La restitució de la cosa. El risc.

IV. El contracte de subministrament. Concepte i naturalesa jurídica. Contingut del contracte. Extinció. - El contracte de permuta mercantil.

V. La transferència de crèdits.

LLIÇÓ 4. Contractes bursàtils.

I. Organització del Mercat de Valors. Distinció entre mercat primari i mercats secundaris de valors. Les operacions dels mercats secundaris oficials de valors.- La Comissió Nacional del Mercat de Valors.

II. Les Borses de Valors.- Societats i Agències de Valors.

III. La contractació bursàtil. Del contracte bursàtil en general. - Classes d'operacions,- La comissió bursàtil.

LLIÇÓ 5: Contractes bursàtils.

I. La compravenda bursàtil.- Formació i documentació del contracte.- Contingut del contracte. Obligació d'entrega i sanejament. La transmissió de la propietat i els riscos en la contractació bursàtil.- Incompliment del contracte.

II. Operacions al comptat. Concepte i regulació.- Operacions a termini. Concepte i classes.- Operacions en ferm.- El contracte de doble.- Operacions condicionals.

III. Les ofertes públiques d'adquisició de valors.

IV. Servei de compensació i Liquidació de valors.

V. Mercats de futurs i d'Opcions.

LLIÇÓ 6: Contractes de col·laboració.

I. El contracte de comissió. Concepte i distinció d'altres figures.- Contingut del contracte.- Supòsits especials. Comissió de compra o de venda. Comissió de garantia. Comissió de transport.- Extinció del contracte.

II. El contracte de mediació. Concepte i naturalesa jurídica. Contingut. Extinció.

III. El contracte d'agència. Concepte i distinció d'altres figures. Efectes. Extinció del contracte.

IV. El contracte de concessió comercial. Concepte, funció econòmica i caràcters. Naturalesa jurídica. Contingut del contracte.

V. El contracte de franquícia.

LLIÇÓ 7: Contractes de col·laboració i obra.

I. Introducció.- Els contractes d'assistència tècnica. Concepte i Modalitats. Particularitats del seu règim jurídic.

II. Col·laboració financera.- El contracte de "leasing". Concepte i funció econòmica.- Naturalesa jurídica i caràcters.- Contingut del contracte.- Els contractes de "factoring".

III. El contracte d'obra per empresa.- Consideració general.- Referència a les seves manifestacions més importants.

IV. Els contractes publicitaris.- Els contractes editorials.- Els contractes cinematogràfics.

LLIÇÓ 8: Contractes de Dipòsit , préstec i fiança.

I. El contracte de dipòsit mercantil. Concepte i caràcters. Classe de dipòsits.- El dipòsit regular. Obligacions dels contractants. Responsabilitat del dipositori.- El dipòsit irregular. Dipòsits especials.- Dipòsits en magatzems generals. Dipòsit separat. Dipòsit col·lectiu. El contracte d'hostalatge.

II. El contracte de préstec mercantil. Concepte i caràcters. Contingut del

contracte. Obligació de restitució. El pagament d'interessos.- Préstecs especials.- Préstec amb garantia d'efectes o valors públics.- Préstec amb garantia de mercaderies representats per títols de tradició Altres préstecs especials.

III. La fiança mercantil. Particularitats en ordre al seu contingut i extinció.

LLIÇÓ 9: Contracte de compte corrent.

I. El contracte de compte corrent. Noció general i distinció d'altres figures.- Naturalesa jurídica.- Objecte del contracte. La remesa.

II. Efectes del contracte.- L'anomenat "pas de propietat" de la remesa.- La compensació. Posicions doctrinals. Exclusió de la novació com efecte propi del contracte.- Interessos dels crèdits.

III. El tancament del compte.- Aprovació del saldo. Naturalesa i efectes.- Extinció del contracte.

LLIÇÓ 10: Contractes bancaris.

I. Doble aspecte del Dret bancari. L'ordenació del crèdit i la banca.- El sistema bancari espanyol.- Les entitats oficials de crèdit.- La banca privada.- Les Caixes d'estalvi.- Entitats d'estalvi i capitalització.- Entitats de financiació o societats financeres.

II. Dret contractual bancari. Activitat bancària i contractes bancaris. Característiques d'aquests contractes.- Classificació dels contractes bancaris. - Fonts nominatives dels mateixos.

III. La instrumentalització en compte corrent de les operacions bancàries. Naturalesa jurídica i caràcters del compte corrent bancari.- Funcionament del compte.

LLIÇÓ 11: Contractes bancaris.

I. L'obertura de crèdit ordinària.- Concepte, caràcters i naturalesa jurídica. Contingut.- Extinció del contracte.

II. L'obertura de crèdit impròpia. Concepte i classes.- Crèdit documentat. Crèdit revocable. Crèdit irrevocable. Responsabilitat dels Bancs en el crèdit

documentat.

III. El préstec bancari. Concepte i modalitats.

IV. El descompte. Concepte, caràcters i funció econòmica. Efectes. Descompte de lletres documentades. Extinció del contracte.- El redescompte.

LLIÇÓ 12: Contracte bancaris.

I. Dipòsits bancaris.- Classificació.- Dipòsits d'ús: Dipòsit a la vista. Dipòsit a termini. Extinció del contracte.

II. Dipòsits de custòdia. Concepte i classes.- Dipòsits tancats. Dipòsit oberts.- El servei de caixes de seguretat.

III. Operacions de mediació.- La mediació en pagaments. Especial consideració de la transferència bancària.- La mediació en l'emissió de valors mobiliaris.

LLIÇÓ 13: Contracte de transport.

I. El contracte de transport. Consideracions generals.- Fonts del Dret del transports.- L'ordenació del transport.- Concepte i caràcter mercantil del contracte de transport.- Classes de transports.

II. Elements personals.- Transportista i comissionista de transports. Pluralitat de transportistes.- El carregador. El destinatari.

III. Elements reals i formals del contracte de transport. Coses objecte de transport. El preu.

LLIÇÓ 14: Contracte de transport.

I. Els títols de tradició i el contracte de transport.- La carta de port. Funció probatòria.

II. Contingut del contracte.- Entrega de les mercaderies al portador.- Transport de les mercaderies. El dret de disposició del carregador.- Arribada de les mercaderies al seu destí. Privilegi del transportista.

III. La responsabilitat del transportista. Principi general i el seu desenvolupament. Limitació de la responsabilitat. Regulació convencional.

IV. Transport de persones.

LLIÇÓ 15: Contracte d'assegurança.

I. Diferents aspectes del Dret d'assegurances.- Assegurances privades i assegurances socials.- El Dret de l'Assegurança privada i el seu tractament jurídic. - L'evolució històrica del Dret de l'assegurança.

II. Les fonts del Dret de l'assegurança. Les condicions generals del contracte.

III. La disciplina de l'exercici de l'activitat asseguradora.- La forma jurídica de les entitats asseguradores. El control administratiu.

LLIÇÓ 16: Contracte d'assegurança.

I. El contracte d'assegurança. Concepte i caràcters.

II. Elements personals del contracte.- L'assegurador.- Els col•laboradors de l'empresari d'assegurances. L'agent d'assegurances.- L'assegurat. Assegurances per compte aliena i de qui correspongui.

III. Elements formals.- La pòlissa. Contingut i circulació. Pòlissa flotant o d'abonament.- Elements reals. L'interès i el risc. La prima.

IV. Classes d'assegurança. L'assegurança contra danys.

V. Segueix: L'assegurança de persones.

TÍTOLS-VALORS

LLIÇÓ 17: Títols valors.

I. Introducció. La circulació dels drets i el títol-valor.- Terminologia.

II. Concepte de títol-valor. Formació progressiva del concepte. Definició.- Caracterització dels títols valors. La incorporació del dret al títol i la funció legitimadora. La liberalitat i l'autonomia.- Títols valors impropis.

III. L'obligació incorporada a un títol valor. Naturalesa i fonament de l'obligació

documental. - Aspecte jurídic o real del títol valor.

IV. Classificació dels títols valors.

LLIÇÓ 18: Títols valors.

I. Títols nominatius. Concepte i terminologia.- Exercici del Dret.- Transmissió del títol.- Títols necessàriament nominatius.

II. Títols a l'ordre. Règim jurídic.- La lliurança de l'ordre.- El val o pagaré a l'ordre.

III. Títols al portador. Concepte i classes.- Règim jurídic.- La irreivindicabilitat del títol. Defensa del propietari desposseït del títol.- Força executiva del títol al portador.

IV. Els títols de tradició. Concepte i caràcters.- Circulació, legitimació i exercici del dret.

LLIÇÓ 19: La Lletra de canvi.

I. Introducció.- Formació històrica de la lletra de canvi.- Concepte i caràcters.- Funció econòmica.

II. Sistemes canviaris. Sistema francès. Sistema alemany. Sistema angloamericà. Sistema espanyol.- La unificació internacional del Dret canviari.

III. La creació de la lletra.- La declaració canviaria. Capacitat canviaria. La representació de la lletra.- La reforma de la lletra. Lletra incompleta i lletra en blanc. Clàusules potestatives.- Falsedat i falsificació de la lletra.- Duplicats i còpies de la lletra.

LLIÇÓ 20: La provisió de fons.

I. La provisió de fons. Generalitats.- La provisió de fons en el nostre Dret.- L'obligació de proveir de fons al lliurador.- Classes de provisió. Posicions doctrinals i crítica.

II. Les "funcions" de la provisió.- La cessió de la provisió.- Falta de provisió. La lletra de favor.

LLIÇÓ 21: L'acceptació de la lletra.

I. L'acceptació de la lletra. Concepte i caràcters. - Presentació de la lletra a l'acceptació. - Forma de l'acceptació.- El problema de l'obligació de l'acceptació.

II. Efectes de l'acceptació. Protest per manca d'acceptació.

III. Intervenció de l'acceptació. Cancel·lació de l'acceptació.

LLIÇÓ 22: La circulació de la lletra.

I. La circulació de la lletra. Diferents formes de circulació.- L'endós. Concepte i classes.

II. L'endós ple. Concepte i naturalesa jurídica. Requisits formals: endós complet i endós en blanc. Efectes de endós ple.- Endós limitats.- Endossos especials.- Transmissió *ope legis* de la lletra.

III. La cessió ordinària de la lletra.

LLIÇÓ 23: L'aval.

I. L'aval com a garantia canviària específica. Gènesi i evolució.- Concepte i naturalesa jurídica.- Caràcters de l'aval en el nostre Dret.

II. Elements personals. Formes de l'aval. L'aval en document separat.

III. Classes d'aval. Aval general i aval limitat.- Efectes de l'aval.

LLIÇÓ 24:El pagament de la lletra.

I. El pagament de la lletra. Classes de pagament.- El pagament ordinari. Presentació de la lletra al pagament. Lloc de presentació.- Pagament anticipat.- Pagament parcial.- Legitimació i identitat del portador.- Efectes del pagament.

II. La falta de pagament i les seves conseqüències.- El protesto per falta de pagament. Conceptes i funcions del protesto.- Dispensa del protesto i clàusules "sense despeses".- Protestos voluntaris.- Requisits legals del protesto.- La notificació del protesto lliurat.- Pagament posterior al protesto.- Efectes del protesto.

LLIÇÓ 25: El pagament de la lletra (cont.).

I. El pagament extraordinari de la lletra.- El pagament en via de retorn. Concepte del retorn. Pressupostos legals.- Exercici del retorn. Modes d'exercici. La lletra de compte de ressaca.- Efectes del pagament en via de retorn. - El pagament per intervenció.

II. Accions tutelars del pagament de la lletra. L'acció canviària directa. L'acció canviària de retorn. L'acció causal. Accions derivades de la lletra perjudicada.- Les excepcions canviaries. Prescripció i decadència de la lletra.

LLIÇÓ 26: El xec i el pagaré.

I. El xec. Antecedents històrics.- Concepte i caràcters. Funció econòmica. Analogies i diferències amb la lletra de canvi.- Unificació internacional de la regulació del xec.

II. Pressupostos substancials per a l'emissió regular del xec.- Requisits formals. Xec incomplet i xec en blanc.- Relacions derivades del xec.- Circulació del xec.

III. El pagament del xec.- El pagament ordinari. Falta de pago y protest del xec.- El pagament ordinari. Tornada per falta de pagament.- Accions que corresponen al tenidor del xec no satisfet. - Xecs especials.

IV. El pagaré.

DRET CONCURSAL

LLIÇÓ 27: La suspensió de pagaments.

I. Procediments reguladors de l'insolvència. Antecedents històrics i evolució legislativa. La reforma del dret sucursal.

II. La suspensió de pagaments. Concepte. Crítica del sistema legal.- Pressupostos de la suspensió de pagaments.- Efectes de la declaració de suspensió de pagaments.- Els òrgans de la suspensió de pagaments.

III. Solució de la suspensió de pagaments. Consideració general.- El conveni.- Tramitació i impugnació. Aprovació judicial. Incompliment del conveni pel deutor.

IV. Administració judicial d'empreses embargades.

LLIÇÓ 28: La fallida.

I. La fallida. Concepte econòmic i jurídic.- Aspecte formal i material del Dret de fallides. El Dret concursal com Dret especial.

II. Els pressupostos de la fallida.- Qualitat d'empresari mercantil en el deutor. Excepcions.- Sobreseïment en el pagament de les obligacions. - Declaració judicial de la fallida.

III. Els òrgans de la fallida.- El jutge i el comissari de la fallida.- Òrgans d'administració i representació. El dipositari. Els síndics.- La junta d'acreedors.

IV. Classes de fallida. Generalitats. Fallida fortuïta. Fallida culpable. Fallida fraudulenta.

LLIÇÓ 29: Efectes de la declaració de fallida.

I. Els aspectes de la declaració de fallida. Consideració general.- Efectes sobre el deutor. Efectes personals. Efectes relatius ala seva situació patrimonial. Efectes registrables i de publicitat.

II. Efectes sobre els acreedors. Introducció.- La massa d'acreedors. Naturalesa, estructura i efectes de la seva constitució.

III. Efectes de la fallida sobre els crèdits.- Modificacions dels crèdits en particular.- Modificacions en el règim dels contractes bilaterals pendents d'execució.

LLUÇÓ 30: La massa de béns de la fallida.

I. La massa de la fallida. Concepte.- Delimitació de la massa.- La reintegració de la massa. Diferents sistemes de reintegració.- El sistema espanyol. Retroacció absoluta i accions d'impugnació.

II. La reducció de la massa. El principi de separació dels béns i el seu desenvolupament en el nostre Dret.- La separació de béns per acreedors amb garantia real.- Els deutes de la massa.

LLIÇÓ 31. Operacions de la fallida.

I. Les operacions de la fallida. Operacions preparatòries.- Operacions de liquidació. Liquidació de l'actiu. Liquidació del passiu.

II. Solucions de la fallida. Examen general de les mateixes.- El conveni. Naturalesa jurídica. Tramitació. Efectes. Recessió del conveni.- Rehabilitació del fallit.

LLIÇÓ 32: La fallida de les societats mercantils.

I. La fallida de les societats mercantils.- Capacitat de la societat per a fer fallida. Supòsits dubtosos.- La declaració de fallida. Particularitats. Efectes.

II. Fallida d'una societat col·lectiva o comanditària.- Fallida d'una societat anònima.- El conveni de la fallida de societats. El conveni en la fallida de les societats personalistes. El conveni en la fallida de la societat anònima.

III. Suspensió de pagaments i fallida de les companyies de ferrocarrils i demés obres públiques.

BIBLIOGRAFIA

ARROYO, I. (Ed.). Código de Comercio y legislación mercantil. Madrid, Editorial Tecnos, 2000. 16ª ed.

BROSETA PONT, M. Manual de Derecho Mercantil. Madrid, Editorial Tecnos, 1994. 10ª ed.

JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G.J. (Coord.). Derecho Mercantil Vol. II. Barcelona, Ed. Ariel.

GARRIGUES, J. Curso de Derecho Mercantil Vol. II. Madrid, 1975, 7ª edición, al cuidado de A. Bercovitz.

SÁNCHEZ CALERO, F. Instituciones de Derecho Mercantil, II. Madrid, McGraw-Hill.

VICENT CHULIÀ, F. Compendio crítico de Derecho Mercantil. T.II. Barcelona, Librería Bosch. 1991. 3ª ed.

CRITERIS DE VALORACIÓ

- 1º. S'exigirà tot el programa.
- 2º. Es realitzarà una única prova final.
- 3º. Es valoraran les pràctiques i treballs realitzats.